

KARTA INWENTARYZACYJNA GEOSTANOWISKA

Piotr Migoń

Informacje ogólne		
Nr obiektu	120	
Nazwa obiektu (oficjalna, obiegowa lub nadana)	ZŁOTY LAS	
Współrzędne geograficzne [WGS 84 – hddd.dddd]	Długość: 15°53'14" Podane współrzędne odnoszą się do parkingu przy drodze do Sępowa	Szerokość: 51°06'06"
Gmina	Złotoryja (wiejska)	
Opis lokalizacyjny	Obszar Złotego Lasu rozciąga się na prawym (wschodnim) zboczu doliny Kaczawy, pomiędzy miejscowościami Nowa Ziemia i Sępów	
Rozmiary (np. długość, szerokość, wysokość, powierzchnia)	Obszar dawnej eksploatacji, objęty znacznymi przekształceniami powierzchni ziemi, zajmuje około 70 ha (długość 1,5 km, szerokość do 650 m).	
Charakterystyka naukowa geostanowiska		
Reprezentowana dziedzina nauk o Ziemi (np. tektonika, litologia, stratygrafia, geomorfologia)	Litologia – piaski i żwiry czwartorzędowe Historia górnictwa – poszukiwanie złota	
Rodzaj obiektu	Powierzchniowy – obszar dawnych poszukiwań górniczych	
Litologia	Piaski i żwiry czwartorzędowe	
Forma rzeźby terenu	Strefa przejściowa zboczy doliny w wysoczyznę Liczne formy antropogeniczne: wąwozy, zapadliska, jamy poeksploatacyjne	
Geneza obiektu (naturalny, antropogeniczny)	Obiekt antropogeniczny	
Ogólny kontekst geologiczno- geomorfologiczny	Tereny złotonośne w okolicy Sępowa i Nowej Ziemi znajdują się po obu stronach Kaczawy, na wysokości 220–250 m n.p.m., około 15–45 m powyżej współczesnego dna doliny. Złóża mają charakter okrucowy i są związane ze żwirowiskami wysokich poziomów terasowych, które na tym odcinku doliny spoczywają na cokołach skalnych zbudowanych z piaskowców i margli kredowych. Preglacialne utwory piaszczysto-żwirowe są przykryte utworami wodnolodowcowymi.	

Opis obiektu z punktu widzenia nauk o Ziemi	Złoty Las jest obszarem eksploatacji złota ze złotonośnych utworów rzecznych Kaczawy, które prowadzone były w tym miejscu od średniowiecza. Prawdopodobnie wówczas usunięto znaczącą część nadkładu luźnych utworów wieku czwartorzędowego (lodowcowych i eolicznych), aby dostać się do starych żwirów Kaczawy, tworzących wysokie terasy ponad współczesnym dnem doliny. Eksploatacja była kilkakrotnie wznawiana w wiekach późniejszych, po raz ostatni w latach 20. XX w. Prace prowadzone były odkrywkowo, względnie przy wykorzystaniu płytkich szybików i sztolni. Pozostałościami tych działań jest znaczne przekształcenie rzeźby terenu i obecność licznych form antropogenicznych: lejów i nieregularnych obniżień po wyrobiskach powierzchniowych i zapadniętych szybikach oraz parowów i wąwozów, będących śladem dawnych dróg transportu urobku.
Historia badań naukowych	Geologię złotonośnych utworów Dolnego Śląska, w tym regionu kaczawskiego, najpełniej przedstawił Grodzicki (1972). Geologiczne warunki występowania i historię prac górniczych, także w rejonie Sępowa – Nowej Ziemi przedstawił Maciejak (2011).
Wartości dodatkowe (historyczne, biologiczne)	<u>Historyczne</u> – rejon poszukiwań złota w utworach rzecznych Kaczawy, którego początki są związane ze średniowieczem, a przypuszczalnie nawet z okresami wcześniejszymi.
Bibliografia (najważniejsze pozycje)	Grodzicki A., 1972. Petrografia i mineralogia piasków złotonośnych Dolnego Śląska. Geologia Sudetica, t. 6, s. 233–291. Maciejak K., 2011. Górnictwo złota w Górach Kaczawskich i na ich przedpolu. [w:] Gold in Poland, AM Monograph No. 2, s. 243–294. Maciejakowie K., K., 2006. Na tropach dawnego górnictwa Gór i Pogórza Kaczawskiego. Gold Centrum, Złotoryja, 56 s.
Inne uwagi	Obszar jest także określany jako Zakonny Las (taka nazwa pojawia się w Państwowym Rejestrze Nazw Geograficznych).
Stan i możliwości wykorzystania	
Możliwości wykorzystania obiektu do celów edukacyjnych	Obiekt pozwala na pokazanie skali przekształceń naturalnej rzeźby terenu wskutek prac górniczych – w tym przypadku poszukiwania złota w obrębie złotonośnych dawnych żwirowisk Kaczawy. W celu wykorzystania obiektu konieczne jest jednak stworzenie infrastruktury informacyjno-edukacyjnej (tablica informacyjna objaśniająca charakter prac górniczych i genezę form antropogenicznych, ewentualnie krótki szlak pieszy łączyący charakterystyczne miejsca).
Dostępność: ograniczenia, bezpieczeństwo	Brak formalnych ograniczeń dostępu. Poruszanie się po stromych zboczach niektórych wąwozów wymaga wzmożonej ostrożności. W pełni sezonu wegetacyjnego opisywane formy są bardzo słabo widoczne.
Istniejąca infrastruktura turystyczna	Brak elementów infrastruktury

Istniejące i potencjalne zagrożenia	Nie stwierdzono
-------------------------------------	-----------------

Dokumentacja graficzna

120_1 Obniżenia, zapadliska i hałdy materiału płońskiego po dawnych wyrobiskach poszukiwawczych.

120_2 Obniżenia, zapadliska i hałdy materiału płońskiego po dawnych wyrobiskach poszukiwawczych.

120_3 Jeden z licznych wąwozów antropogenicznych, pogłębianych wskutek długotrwałego wykorzystywania jako droga transportu urobku.